ses osakonna juures tervishoiu-nõukogu, mille liikmeiks on Rahva tervishoiu korraldamise seaduse järgi linnanõunik, linnaarst, tervishoiuarst, linnaomavalitsuse tervishoiu- ja farmatsöitiliste asutiste juhatajad, kooliarstid, vaestearst. Nõukogu ülesandeks on tervishoiu-alasse puutuvate küsimuste arutamine.

Linna üldine tervishoid.

Tartu linna üldine tervishoiuline olukord kuni 1930. a. — geograafiline ja geoloogiline, kliimaolud, uulitsad, rohelised platsid, korteriolud, kanalisatsioon, veevärk, turgude seisukord — on käsitletud eelmistes väljaannetes. Käesolevas ülevaates märgiksime, missugusel määral ja missuguses ulatuses on viimasel kolmel aastal nimetatud alade tervishoiulist olukorda arendatud ja milliseid paremusi saavutatud.

Uulitsate suhtes on kehtivad mitmesugused tervishoiulised nõuded. Uulitsad olgu sillutatud nii, et ei tekiks tolmu, pori ega liiklemisel müra; uulitsad olgu küllalt laiad, et rahuldada liiklemist kui ka õhu ja päikese juurdepääsu elukortereisse. Et vältida tõmbetuuli ja sellega seonduvat tolmu üleskeerutust, ei või valitsevate tuulte suunas olevate uulitsate sirgosad olla väga pikad.

Andmed uulitsate ümbersillutamiste ja uute sillutiste tegemise kohta leiduvad käesolevas ülevaates maa-ala ja heakorda käsitavas osas.

Sillutamata uulitsad asuvad peamiselt uutes — Tamme, Ropka, Piiskopi ja Tähtvere — linnaosades. Viimati-mainitud linnaosad on kasvanud niivõrd jõudsasti, et nendes asuvate uulitsate sillutamine suuremas ulatuses on käinud linnal üle jõu.

Sillutistest tuleb tervishoiuliselt kõige paremaks lugeda asfaltsillutist, sellele järgneb tahutud raudkivi-sillutis ning kolmandal kohal on munakivi-sillutis. Viimase pahedeks on eelmistega võrreldes: suurem tolmamine ning müra tekitamine sõidukite liiklemisel, eriti siis, kui sillutis on hõre, ebaühtlastest kividest ja suurte maapinnavahedega, nagu seda on Tartus vanemad sillutised. Täiesti sillutamata uulitsate pahedeks on 1) tolmamine, 2) pori tekkimine vihmastel aastaaegadel ja 3) raskendatud korrashoid.

Uulitsate laiuse seisukohalt — suuremal osal 10—15 m, vähemal osal rohkem — on Tartu vanalinn võrdlemisi rahuldavas seisukorras; seepärast korterite vähese loomuliku valgustuse üle uulitsate kitsuse tõttu ei või kaevata. Mis puutub pikituulte tekkimist soodustavaisse uulitsate sirgosadesse ja suunatusse, siis neid ei ole Tartus eriti palju.

Suuremaid tervishoiulisi pahesid on tolm. Selle all kannatab Tartu rohkem kui mitmed teised kodumaa linnad. Tolmu tekkimise põhjused näivad olevat mitmesugused; neist on olulisemad varemate aegade eespool-tähendatud sillutisviis, maapinna iseloom, rohke liiva- ja kruusavedu linna piirides lähedalolevaist liiva- ja kruusaaukudest, maainimeste sõidukite suurearvuline liiklemine, tülikas kastmine kaevuveega väheарenenud veevärgi tõttu. Tolmu vähendamine ja kõrvaldamine on olnud linnavalitsuse mureks aastate jooksul. Seda küsimust on kaalutud ka

Tartu II, lk. 66